

## Advies en Arbitragecommissie Rijksdienst

AAN: De centrales van overheidspersoneel toegelaten tot de  
Bijzondere Commissie PTT;

De voorzitter van het overlegmet de BC-PTT.

### *Bijlagen*

- 1530/R1 AAC/85.041 11 juni 1985  
dd. 23-05-'85 AAC.03

### *Onderwerp*

Geschil inzake  
oprichting Postbank

De centrales van overheidspersoneel, toegelaten tot de Bijzondere Commissie PTT, hebben bij brief nr. 11530 van 23 mei 1985 op grond van artikel 110f ARAR aan deze commissie een geschil inzake de oprichting van de Postbank voorgelegd. Het standpunt van de bedrijfsleiding der PTT, zoals verwoord in paragraaf III van de adviesaanvraag, is in een brief van de directeur-generaal der PTT, nr. 850603/1071 nader verduidelijkt en aangevuld. Ter bekorting van dit advies zijn beide brieven als bijlage bijgevoegd.

Op grond van de haar desgevraagd ter beschikking gestelde documenten en n.a.v. de op 7 juni 1985 gehouden hoorzitting, waarbij beide partijen in het overleg PTT hun standpunten nader hebben toegelicht, meent de Advies- en Arbitragecommissie het navolgende te moeten constateren.

In de adviesaanvraag stellen de centrales zich op het standpunt datbij onderwerpen van overleg, die worden geregeld door middel van wetgeving, het overleg met de centrales van overheidspersoneel ex artikel 113 ARAR eerst moet zijn afgerond alvorens voorstellen bijde Tweede Kamer worden ingediend en dat de betrokken minister alles in het werk moet stellen om de behandeling in de Tweede Kamer uit te stellen tot het overleg met de vakorganisaties is afgerond.

De commissie meent dat die opvatting in algemene zin juist is en constateert dat het ontbreken van dat overleg een hypothek heeft gelegd op de verdere gang van zaken.

Een correcte toepassing van de Ambtenarenwet en de op het overleg betrekking hebbende bepalingen van het Algemeen Rijksambtenaren- reglement, met inbegrip van de daartoe behorende geschillenregeling door de overheid kan ook niet tot een andere conclusie leiden.

In dit geschil is er sprake van een situatie waarbij de minister van Verkeer en Waterstaat, mede namens de ministers van Financiën en Binnenlandse Zaken, op 30 december 1983 aan de Raad van State een ontwerp-Personeelwet Postbank NV ter advisering voorlegde nog voordat het formele overleg met de betrokken ambtenarenorganisaties had plaatsgevonden. De commissie meent dat het formele overleg afgerond zou moeten zijn alvorens de Raad van State adviseert. De Raad van State heeft overigens in zijn advies van 7 maart 1984 opgemerkt dat - gegeven de aanzienlijke rechtspositionele consequenties voor het PTT-gelddienstenpersoneel - het onderwerpelijke wetsvoorstel niet moet worden ingediend bij de Tweede Kamer alvorens overleg met de betrokken ambtenarenorganisaties heeft plaatsgevonden.

In het Nader Rapport van de minister van Verkeer en Waterstaat van 24 april 1984 wordt gesteld dat op 28 februari 1984 met de betrokken ambtenarenorganisaties afspraken zijn gemaakt die erin voorzien dat het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer ter behandeling wordt toegezonden en zo spoedig mogelijk het overleg over de arbeidsvoorwaarden zal worden geopend.

Uit o.m. het verslag van de betreffende informele bijeenkomst blijkt dat van procedurele afspraken in de door de minister in het Nader Rapport omschreven zin geen sprake is geweest. De aanwezige ministers van Financiën en Verkeer en Waterstaat bleken van mening dat de voorstellen tot wet de gebruikelijke parlementaire weg moesten volgen en dat onderhandelingen over de inhoud van beide wetsontwerpen tussen de PTT-bedrijfsdelegatie en de betrokken bondsbestuurders niet mogelijk was.

De commissie acht dit standpunt onjuist.

De commissie constateert dat de centrales van overheidspersoneel voorafgaande aan en na indiening van de wetsvoorstellen aangedrongen hebben op het voeren van inhoudelijk overleg. Na interventie binnen het Centraal Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken werd de mogelijkheid aan overheidszijde geopend om door de daartoe gemandateerde voorzitter van het overleg met de Bijzondere Commissie PTT het overleg te openen.

Overigens meent de commissie dat de centrales van overheidspersoneel met het vervolgen in die fase van de besluitvorming weigeren van het voeren van formeel overleg over de ontwerp-Personeelwet Postbank NV zonder bespreking van het principe-besluit tot oprichting van de Postbank de mogelijkheid tot beïnvloeding van het besluitvormingsproces voorbij hebben laten gaan.

De commissie constateert dat pas in een laat stadium door de bedrijfsleiding PTT formeel overleg zonder politieke randvoorwaarden aan de ambtenarenorganisaties is aangeboden. De commissie is

van mening dat dit formeel overleg gedurende eenaantal vergaderingen vanaf 3 mei tot en met 22 mei is gevoerd in overeenstemming met de daartoe gedane toezegging.

In de loop van dat overleg, met name op 9 mei 1985, is tussen de Bijzondere Commissie en de voorzitter daarvan een afspraak gemaakt die de Bijzondere Commissie aanduidt als "overeenstemming". De commissie meent dat gezien hetgeen op 9 mei 1985 namens beide overlegpartners is verklaard van een overeenstemming onder voorwaarden sprake was. Die voorwaarde bleek vervolgens na overleg met de betrokken ministeries voor de Hoofddirecteur Gelddiensten PTT niet vervulbaar, hetgeen op 17 mei 1985 in het overleg is medegedeeld. Op deze gronden kan de commissie niet menen dat er in het overleg volledige overeenstemming was bereikt. Hieruit moet de commissie concluderen dat er op de minister terzake geen rechtsplicht rust om de wetsontwerpen aan te passen.

Hoewel in het Centraal Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken van overheidszijde is toegezegd dat het bespreken van alternatieven in het betreffende geval mogelijk zou zijn en dit had kunnen leiden tot wijziging van het principe-besluit, constateert de commissie dat in een afweging van belangen naar aanleiding van het gevoerde formele overleg de overheid klaarblijkelijk gemeend heeft niet ophaar oorspronkelijke standpunt te moeten terugkomen. De commissie meent dat de door beide partijen in het overleg ingebrachte zienswijzen legitiem zijn. Zij acht de aanwezige zorg bij de ambtenarenorganisaties met betrekking tot de rechtspositionele gevolgen voor het betrokken PTT-personeel op langere termijn zeer verklaarbaar.

Zij meent echter dat de overheid bij haar afweging van belangen ten aanzien van het principe-besluit en de personele gevolgen ook andere overwegingen die overigens evenzeer in het belang van het betrokken personeel kunnen zijn, een sterkere rol kan laten spelen. Of die belangenafweging in ruimere zin een juiste is, acht de commissie niet te harer beoordeling nu het hier gaat om de inhoudelijke of politieke merites van het besluit.

De commissie meent dat de centrales van overheidspersoneel, toegelaten tot de Bijzondere Commissie PTT, bij de voortzetting van het formele overleg na het uitbrengen van dit advies hun standpunt met betrekking tot het beleidsvoornemen, zoals verwoord tijdens het overleg van 3 t/m 22 mei 1985, conform het bepaalde in het ARAR ter kennis dienen te brengen van de betrokken ministers.

Het aldus verwoorde advies van de Bijzondere Commissie PTT dient alsnog aan de stukken ter begeleiding van de wetsontwerpen te worden toegevoegd.

's-Gravenhage, 11 juni 1985,  
De Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst,

H.J.L. Vonhoff  
- plv. voorzitter

Th.H. Dragt  
- secretaris

Prof.mr. M.G. Rood  
- lid

J.A.M. Reijnen  
- lid

Prof.dr. A. Walravens  
- bijzonder lid

mr. O. Albers  
- bijzonder lid